

Î N C H E I E R E

23 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Ion Dabija, avocatul Ivan Pavalache,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul lui Ion Dabija, avocatul Ivan Pavalache împotriva Ioanei Tolmaciova și Olgăi Suveica cu privire la anularea actelor juridice, recunoașterea dreptului de moștenitor legal și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 18 august 2015, reprezentantul lui Ion Dabija, avocatul Ivan Pavalache a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ioanei Tolmaciova și Olgăi Suveica cu privire la anularea actelor juridice, recunoașterea dreptului de moștenitor legal și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, Dabija Ion a locuit permanent în casa părintească împreună cu părinții săi, tata – Dabija Roman, decedat în 19 ianuarie 1986 și mama – Dabija Ecaterina, decedată la data de 22 iulie 1997.

Susține că, cu acordul fratelui Dabija Roman și a surorilor Tolmaciova Ioana și Dabija Elizaveta a rămas să locuiască în casa părintească, intrînd în posesia și administrarea bunurilor succesoriale rămase după decesul părinților, constituite din casa de locuit și construcțiile auxiliare, evaluată la prețul de 21413 lei și terenul pentru construcție locativă cu suprafața de 0,2173 ha situat în jurul casei de locuit cu nr. cadastral 31292201992, evaluat la prețul de 2834 de lei.

Consideră că, a intrat în posesia și administrarea bunurilor succesoriale, motive pentru care nu s-a adresat la notar pentru eliberarea certificatului de moștenitor.

Menționează că în perioada anilor 1997-2006 a achitat impozitele corespunzătoare, iar din 2006 și pînă în 2011 a lipsit de la locul de trai deoarece a fost condamnat la privațiune de libertate.

Afirmă că, Tolmaciova Ioana în mod clandestin s-a adresat notarului și a primit la data de 22 martie 2004 certificat de moștenitor legal asupra cotelor de teren agricol, iar la 06 octombrie 2006 – certificat de moștenitor legal asupra terenului pentru construcție

locativă cu suprafața de 0,4001 ha și a casei de locuit cu construcțiile auxiliare.

Relevă că, pârîta a înstrăinat cotele de teren agricol și o parte a terenului pentru construcția locativă, iar prin contractul de vânzare-cumpărare din 11 noiembrie 2014, ultima a înstrăinat Olgăi Suveică partea de teren pentru construcții rămasă în jurul casei cu suprafața de 0,2173 ha, nr. cadastral 31292201992.

Opinează că la eliberarea certificatelor de moștenitor legal Ioanei Tolmaciova a fost încălcată procedura teritorială prevăzută de Legea cu privire la notariat.

Solicită anularea certificatului de moștenitor legal din 06 octombrie 2006, eliberat de biroul notarial Olga Golubciuc, pe numele Ioanei Tolmociova asupra terenului de construcție locativă cu suprafața de 0,2173 ha și a casei de locuit cu construcțiile auxiliare, amplasate în satul Măgdăcești, raionul Criuleni, care i-au aparținut defunctei Dabija Ecaterina;

– recunoașterea lui Ion Dabija ca moștenitor legal asupra terenului construcției locative cu suprafața de 0,2173 ha și a casei de locuit cu construcțiile auxiliare, amplasate în satul Măgdăcești, raionul Criuleni, care i-au aparținut defunctei Dabija Ecaterina;

– anularea contractului de vânzare-cumpărare din 11 noiembrie 2014, încheiat între Tolmaciova Ioana și Suveica Olga a terenului pentru construcții cu suprafața de 0,2173 ha, autentificat de notarul public Chirtoacă Petru, înregistrat cu nr.7564;

– încasarea de la Tolmaciova Ioana a cheltuielilor de judecată în sumă de 4000 de lei și taxa de stat în sumă de 728 de lei;

– aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni din 02 septembrie 2015 s-a admis cererea de asigurare a acțiunii; s-a aplicat sechestrul asupra terenului pentru construcție cu suprafața de 0,2173 ha, cu numărul cadastral 31292201992 înregistrat cu drept de proprietate pe numele Olgăi Suveica și asupra casei de locuit cu construcții auxiliare înregistrată cu drept de proprietate pe numele Ioanei Tolmaciova; s-a atras în calitate de intervenienți accesorii notarii Olga Golubciuc și Petru Chirtoacă.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 26 aprilie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Ion Dabija împotriva Ioanei Tolmaciova și Olgăi Suveică cu privire la anularea certificatului de moștenitor legal din 06 octombrie 2006 eliberat de biroul notarial Olga Golubciuc, pe numele Ioanei Tolmociova asupra terenului de construcție locativă cu suprafața de 0,2173 ha și a casei de locuit cu construcțiile auxiliare, amplasate în satul Măgdăcești, raionul Criuleni, care i-au aparținut defunctei Dabija Ecaterina, recunoașterea lui Ion Dabija ca moștenitor legal asupra terenului construcției locative cu suprafața de 0,2173 ha și a casei de locuit cu construcțiile auxiliare, amplasate în satul Măgdăcești, raionul Criuleni, care i-au aparținut defunctei Dabija Ecaterina, anularea contractului de vânzare-cumpărare din 11 noiembrie 2014, încheiat între Tolmaciova Ioana și Suveica Olga a terenului pentru construcții cu suprafața de 0,2173 ha, autentificat de notarul public Chirtoacă Petru, înregistrat cu nr.7564 ca neîntemeiată și s-a anulat măsura de asigurare a acțiunii.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, Dabija Ion nu a administrat probe care ar dovedi faptul acceptării succesiunii prin intrarea în posesia averii succesoriale în termen de 6 luni după decesul mamei sale Ecaterina Dabija, decedată la 22 iulie 1997

La fel, prima instanță a conchis că reclamantul nu a invocat nici un temei legal de anulare a actelor juridice contestate, iar instanța de judecată nu a constatat nici un temei legal de declararea nulității actelor juridice respective.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016 s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Dabija Ion și s-a menținut hotărârea Judecătorei Criuleni din 26 aprilie 2016.

La data de 25 ianuarie 2017, reprezentantul lui Dabija Ion, avocatul Pavalache Ivan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele inferioare au interpretat în mod eronat legea și că aprecierea probelor a fost arbitrară.

Susține că, martorii audiați în cadrul ședinței de judecată au confirmat că Ion Dabija, după decesul mamei sale în anul 1997, a rămas să locuiască în casa părintească, achitînd pînă în anul 2006 impozitele.

Afirmă că, instanța de apel a recunoscut ca cumpărător de bună-credință pe Suveica Olga, însă prima instanță nu s-a pronunțat asupra circumstanței respective, invocînd prevederile art.373 alin.(6) din Codul de procedură civilă.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul consideră că, recursul a fost declarat în termen, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei instanței de apel pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, prin urmare calea de atac se consideră ca fiind exercitată în termen.

Instanța de recurs conchide că acceptarea tacită este atunci când succesibilul face un act, pe care n-ar putea să-l facă decît în calitate de moștenitor și care lasă a se presupune neapărat și fără echivoc intențiunea sa de a accepta, iar acceptării moștenirii prin intrarea în posesie presupune o examinare atentă a actelor săvîrșite de succesibil în stabilirea intenției lui reale cu privire la voința de a păstra sau nu calitatea de moștenitor.

În ordinea de idei, nu pot fi reținute alegațiile reprezentantului recurentului precum că, martorii audiați în cadrul ședinței de judecată au confirmat că Ion Dabija, după decesul mamei sale în anul 1997, a rămas să locuiască în casa părintească, achitînd pînă în anul 2006 impozitele, or plata impozitelor nu poate constitui unicul temei de a stabili intenția reală cu privire la voința lui Ion Dabija de a păstra calitatea de moștenitor.

Argumentul invocat de reprezentantul recurentului precum că, instanța de apel a recunoscut ca cumpărător de bună-credință pe Suveica Olga, însă prima instanță nu s-a pronunțat asupra circumstanței respective, invocînd prevederile art.373 alin.(6) din Codul de procedură civilă, nu poate fi reținut, deoarece în apelul declarat de Ion Dabija, acestuia nu i s-a creat o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, or Suveica Olga nici nu a declarat apel.

Completul constată că instanțele inferioare au examinat și elucidat toate circumstanțele importante ale pricinii prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar actele normative vizate au fost interpretate și aplicate elocvent de instanțele inferioare prin prisma circumstanțelor importante ale pricinii.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și hotărârii instanței de fond.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de reprezentantul recurentului în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au constatat circumstanțele importante ale pricinii, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Dabija Ion, avocatul Pavalache Ivan, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul lui Dabija Ion, avocatul Pavalache Ivan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță